

Lodiluu mitteparanenud murdude ravi luuplastikaga

Armin Heiman, Lea Saapar –
AS Ortopeedia Arstid

EESMÄRK. Hinnata lodiluu mitteparanenud murdude ravitulemusi säilinud verevarustusega (toitva varrega) luu transplantaadiga.

MATERJAL JA MEETOD. Retrospektiivselt kogutud andmed ajavahemikul jaanuarist 2006 kuni juulini 2009 teostatud lodiluumurdude kirurgilise ravi kohta. Ainult krüvifiksatsiooni kasutati murru raviks 6 juhul ja seda 3 kuu jooksul pärast esmast traumat. Mitteparanenud murru raviks kasutati 7 juhul osteoplastikat *m. pronator quadratus*'e toitval varrel, 14 juhul volaarse juurdepääsuga Mathulini tehnikat (verevarustus *radialis*'e ja *a. ulnaris*'e ühendusarterite kaudu) ning 17 juhul osteoplastikat dorsaalse juurdepääsuga (verevarustus *retinaculum*'i arteri kaudu). Transplantaadi fikseerimiseks kasutati enamikul juhtudel Kirshneri traati ning vaid üksikudel juhtudel, kui see ei kahjustanud luutransplantaati, ka Herberti tüüpi kruvi. Lodiluu-kodarluu liigese degeneratiivsete muutuste tõttu

(*scaphoid nonunion advanced collapse*, SNAC) eemaldati 7 juhul lodiluu, 4 juhul karpaalluu artrodees ning ühel juhul proksimaalse rea karpaalluude eemaldamine.

TULEMUSED. Toitva varrega transplantaati kasutades tehti kokku 38 operatsiooni lodiluu mitteparanenud murru korral. Neist kolmel juhul ei järgnenud murru paranemist, nii et kahele patsiendile tehti osteoplastiline operatsioon, misjärel murd paranes, ning ühele patsiendile teostati randmeluude vaheline artrodees, kuna oli tekkinud SNAC sündroom. Haigete seisundit hinnati rertospektiivselt telefonikütlusega, kasutades DASH skoori. Keskmine DASH skoor oli 10,1 (hindamisvahemik 0–50).

KOKKUVÕTE. Lodiluu mitteparanenud murdude, eriti luu proksimaalse pooluse verevarustuse puudulikkuse korral on osteoplastika toitva varrega transplantaadiga hea ravimeetod, mis annab häid tulemusi, kuid meetodi rakendamine nõuab head varasemat kogemust. Kindlasti peab operatsioonile järgnema adekvaatne taastusravi.

a.heiman@neti.ee